

B.A. – IIIrd Year

SEM – V & VI

Previous Year

Question Papers

“PSYCHOLOGY”

Academic Year:

(2018-19)

Please Note: This set has been prepared based on the papers received to us from the Examination Cell. It may have missing papers on non-availability of the same.

BA III, Sem V

Psychology &

SA - 248

Total No. of Pages : 3

VI

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019
PSYCHOLOGY (Special)
Cognitive Psychology (Paper - VII)
Sub. Code : 65386

Day and Date : Wednesday, 03 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative given in the bracket. [5]

- i) The Gestalt psychologists, who studied mainly _____ and problem solving.
  - a) Learning
  - b) Attention
  - c) Perception
  - d) Memory
- ii) Broadbent proposed a _____ theory of attention.
  - a) Memory
  - b) Filter
  - c) Late selection
  - d) Attenuation
- iii) _____ called visual memory the icon.
  - a) Lewin
  - b) Kahneman
  - c) Neisser
  - d) Watson
- iv) In _____ reaction time the stimulus is made more complex.
  - a) Simple
  - b) Choice
  - c) Disjunctive
  - d) All
- v) Connectionist models are sometimes called _____ networks.
  - a) Neural
  - b) Social
  - c) Emotional
  - d) Cultural

P.T.O.

iv) ..... प्रतिक्रिया काळामध्ये उद्दीपक परिस्थिती जास्त गुंतागुंतीची केलेली असते.

अ) साधा ब) निवड

क) विभाजक ड) सर्व

v) संबंधवादी प्रतिरूपानाच काहीवेळा ..... कार्यजाळे म्हणतात.

अ) मज्जापेशींचे ब) सामाजिक

क) भावनांचे ड) सांस्कृतिक

प्र.2) टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

[15]

अ) संबंधवादी दृष्टिकोन

ब) गाळणी सिध्दांत

क) प्रतिक्रिया काळाचे प्रकार

ड) प्रतिध्वनी स्मृती

ई) शब्द श्रेष्ठत्व परिणाम

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही दोन)

[20]

अ) बोधन अभ्यासाच्या संक्षिप्त इतिहासाचे वर्णन करा.

ब) अध्ययनाची व्यक्तिनिष्ठ नियामके स्पष्ट करा.

क) दिर्घ कालीक स्मृतीचे वर्णन करा.

Seat No.	
----------	--

SA - 268

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019

PSYCHOLOGY (Special Paper - VIII)

Applied Social Psychology

Sub. Code : 65387

Day and Date : Thursday, 04 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative given in the bracket : [5]

- i) Social influence on behaviour is studied in _____ psychology.
(social / cognitive / testing / organizational)
- ii) Sexy stories in printed form is an example of _____ pomography.
(online / offline / movie / oral)
- iii) Man made things are included in _____.
(culture / nature / culture and nature / conception)
- iv) The computer match study is conducted in _____ University.
(Oxford / Cambridge / Minesota / Delhi)
- v) Watching sexy movies on internet is an example of _____ pomography.
(online / offline / movie / oral)

Q2) Write short notes (any three) : [15]

- a) Levels of analysis
- b) How we learn to imitate violence
- c) Countering the effects of violence in the media
- d) Schwartz's value framework
- e) The need to be close

P.T.O.

Q3) Write answers of any two questions :

- Define social psychology and describe it's scientific nature.
- Explain the opportunities of diversity.
- What is attraction?

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [5]

- वर्तनावरील सामाजिक प्रभाव ..... मानसशास्त्रात अभ्यासला जातो.
(सामाजिक / बोधनिक / टेस्टिंग / संघटनात्मक)
- मुद्रित स्वरूपातील लैंगिक कथा हे ..... अश्लिल साहित्याचे उदाहरण आहे.
(ऑनलाईन / ऑफलाईन / चित्रपट / मौखिक)
- मनुष्यनिर्मित गोष्टींचा समावेश ..... मध्ये होतो.
(संस्कृती / प्रकृती / संस्कृती आणि प्रकृती / संकल्पना)
- संगणक अनुरूपण अभ्यास हा ..... विद्यापीठात केला गेला.
(ऑक्सफोर्ड / केंब्रिज / मिनेसोटा / दिल्ली)
- इंटरनेटवर लैंगिक चित्रपट पाहणे हे ..... अश्लिल साहित्याचे उदाहरण आहे.
(ऑनलाईन / ऑफलाईन / चित्रपट / मौखिक)

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

- अ) विश्लेषणाच्या पातळ्या
- ब) हिंसेचे अनुकरण आपण कसे करतो?
- क) माध्यमातील हिंसाचाराचे परिणाम कमी करणे.
- ड) श्वार्ट्झ यांची मूल्यांची चौकट
- इ) जवळिकतेची गरज

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) सामाजिक मानसाशास्त्राची व्याख्या देवून त्याचे शास्त्रीय स्वरूप स्पष्ट करा.
- ब) विविधतेच्या संधींचे वर्णन करा.
- क) आकर्षण म्हणजे काय?

ॐ ॐ ॐ

Q2) Write short notes (Any three) :

[15]

- Social phobia (Social anxiety disorder)
- The case study
- The behavioral model
- Types of mental retardation
- Obsessive-compulsive disorder

Q3) Answer the following questions (any two) :

[20]

- Explain the current trends in treatment.
- Describe childhood anxiety disorder.
- Explain psychodynamic model of abnormality.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा :

[5]

- सामान्यीकृत चिंता विकृतीचे वर्णन काहीवेळा ..... चिंता असे केले जाते.

अ) वास्तव	ब) मुक्त-प्रवाही
क) नैतिक	ड) सामाजिक
- अहम सिद्धांतकर्ते अहमच्या भूमिकेवर भर देतात व त्याकडे ..... शक्ती म्हणून पहातात.

अ) स्वतंत्र	ब) भावनिक
क) अवलंबी	ड) प्रेरक
- योग्य वर्तनासाठी प्रत्येक समाजाने स्थापित केलेल्या लिखित आणि अलिखित नियमांना ..... असे म्हणतात.

अ) मार्गदर्शकतत्त्वे	ब) अध्यादेश
क) मानदंड	ड) नियमन

[15]

iv) ..... मंदनाच्या व्यक्तींना काहीवेळा शैक्षणिकदृष्ट्या मंद व्यक्ती म्हंटले जाते.

अ) तीव्र ब) मध्यम

क) अतीतीव्र ड) सौम्य

v) प्रत्येक रंगसुत्रामध्ये अनेक ..... असतात.

अ) संप्रेरके ब) जनुके

क) पेशी ड) ग्रंथी

[20]

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) :

[15]

अ) सामाजिक भयगंड (सामाजिक चिंता विकृती)

ब) व्यक्ति अभ्यास

क) वार्तनिक प्रारूप

ड) मानसिक मतिमंदत्वाचे प्रकार

इ) विचार-कृती अनिवार्यता विकृती

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) :

[20]

अ) उपचारातील सध्याचे प्रवाह स्पष्ट करा.

ब) बाल्यकालीन चिंता विकृतीचे वर्णन करा.

क) अपसामान्यत्वाचे मनोगतिकी प्रारूप स्पष्ट करा.

तात.

ॐ ॐ ॐ

SA - 308

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019
PSYCHOLOGY (Special Paper - X)
Educational Psychology
Sub. Code : 65389

Day and Date : Tuesday, 09 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Choose the proper alternative from the bracket and complete the sentence.

[5]

- i) Situations in which no choice is clearly and indisputably right is called _____ dilemma.
(Social / Technical / Moral / Cultural)
- ii) Direct action intended to hurt someone else is called _____ aggression.
(Hostile / Overt / Relational / Instrumental)
- iii) _____ is an internal state which directs and maintains behaviour.
(Perception / Learning / Motivation / Personality)
- iv) Diagram for understanding a concept is known as _____ .
(Concept Map / Picture / Graph / Table)
- v) _____ emphasizes active role of learner in understanding information.
(Constructivism / Realism / Cognition / Motivation)

Q2) Write short notes (Any Three) :

[15]

- a) Diversity of reasoning in morality and caring.
- b) Attribution theory.
- c) Prototype and Exemplars.
- d) Novice knowledge.
- e) Cognitive Apprenticeship.

P.T.O.

Q3) Write answers of the following (Any Two) :

[20]

- Discuss the issues related to children and youth at risk in school.
- Describe various types of goals and goal orientations.
- Discuss constructivist views of learning.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडून विधान पूर्ण करा.

[5]

- स्पष्ट आणि निर्विवादपणे योग्य असा पर्याय उपलब्ध नसणाऱ्या परिस्थितीला ..... द्वंद्व असे म्हणतात.
(सामाजिक / तांत्रिक / नैतिक / सांस्कृतिक)
- एखाद्यास इजा करण्याच्या हेतूने केलेली प्रत्यक्ष कृती म्हणजे ..... आक्रमकता होय.
(खुनशी / प्रत्यक्ष / संबंधात्मक / साधनात्मक)
- वर्तनाची दिशा आणि सातत्य राखणाऱ्या आंतरिक स्थितीस ..... म्हणतात.
(संवेदन / अध्ययन / प्रेरणा / व्यक्तिमत्त्व)
- संकल्पना आकलनासाठी काढलेली आकृती म्हणजे ..... होय.
(संकल्पचित्र नकाशा / चित्र / आलेख / तक्ता)
- ..... साहित्याच्या आकलनासाठी अध्ययनकर्त्याच्या सक्रीय सहभागावर भर देतो.
(ज्ञानरचनावाद / वास्तववाद / बोधन / प्रेरणा)

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) :

[15]

- अ) नीतीमत्ता आणि काळजी घेण्यासंदर्भातील तार्किक विचारवैविध्य
- ब) आरोपण सिध्दांत / उपपत्ती
- क) प्रतिरूपके व उदाहरणे
- ड) नवशिक्यांचे ज्ञान
- इ) बोधनिक उमेदवारी

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) :

[20]

- अ) शाळेतील धोक्याच्या वळणावरील बालके व युवकांच्या संदर्भातील समस्यांची चर्चा करा.
- ब) विविध प्रकारची ध्येये आणि ध्येय - अभिमुखतांचे वर्णन करा.
- क) अध्ययनाच्या ज्ञानरचनावादी दृष्टिकोनाची चर्चा करा.

ॐ ॐ ॐ

Seat No.	
----------	--

SA - 294

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019

ENGLISH (Compulsory) (Paper - 'E')

English for Communication

Sub. Code : 65302

Day and Date : Monday, 08 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer the following questions choosing the correct alternatives given below them.

[4]

- a) Driven by the need of education, healthcare and better income, the rural population is migrating to _____ with a hope to get better chances to opportunities.
- i) Urban areas
  - ii) Rich areas
  - iii) Arab nations
  - iv) African nations
- b) Vikram's father realized that his son had made a mistake because _____.
- i) he had become a leader
  - ii) he had left the home
  - iii) he doesn't seek for job
  - iv) he had not continued further studies
- c) The Happy Prince started crying when he saw ugliness and _____ of his city.
- i) misery
  - ii) happiness
  - iii) pleasure
  - iv) beauty
- d) The rose has been a symbol for a _____ girl.
- i) ugly
  - ii) modern
  - iii) beautiful
  - iv) traditional

P.T.O

Q2) Write short notes on any THREE of the following in about 120 to 150 words each : [12]

- a) Abdul Kalam's views about the Global Challenges.
- b) Vikram as the leader of College Students.
- c) Miserable persons in the 'Happy Prince'
- d) Symbolism in 'The Sick Rose'.

Q3) Read the following advertisement carefully and answer the questions given below it. [8]

REQUIRED

Prestigious private company based in Mumbai is looking for the following position.

Sales Manager

- Young, dynamic, competent, self motivated and loyal
- Age 28 - 39 years, graduate preferably in Commerce. At least three year's experience.
- Fluent in English, Hindi and Marathi.
- Computer Knowledge is must.
- Candidate should have capacity to travel frequently as a part of his job responsibilities.
- Apply within 15 days from the publication of advertisement to - The Managing Director, Mumbai Garments, Sion Trombe Road, 235/E, Near TISS,

CHEMBUR - (M.S.)

- a) What post is advertised for and by whom?
- b) What qualities are required for the post?
- c) What is the required qualification for sales Manager?
- d) How will you apply for the post and where?

Q5) Rewrite the following sentences correcting them where necessary. [8]

- a) Nobel prize is a highest award in the world.
- b) I don't work in sundays.
- c) One of the child shouted loudly during the programme.
- d) The news of his death are sorrowful.
- e) The car is parked besides the road.
- f) A Ramayan deals with the victory of good over evil.
- g) Mahesh go for a walk daily in the morning.
- h) At present, I was busy with my home assignments.

BA - Sem V
Psychology

SB - 15

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018
PSYCHOLOGY
Cognitive Psychology (Special Paper -VII)
Sub. Code: 65386

Day and Date : Tuesday, 13 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative given in the bracket. [5]

- a) The information processing tradition is rooted in _____
- i) Functionalism
  - ii) Behaviourism
  - iii) Structuralism
  - iv) Gestaltism
- b) Deutsch and Deutsch proposed a theory called the _____ theory.
- i) Filter
  - ii) late-selection
  - iii) Attenuation
  - iv) Memory
- c) The icon is a sensory memory storage system for _____ material.
- i) Auditory
  - ii) Visual
  - iii) Emotional
  - iv) Social
- d) The _____ factors of RT are called 'S' variables.
- i) Internal
  - ii) Emotional
  - iii) External
  - iv) Social
- e) Thomson & Tulving demonstrated _____ Specificity principle.
- i) Encoding
  - ii) Language
  - iii) Associative
  - iv) Sensory

P.T.O.

Q2) Write short notes (Any Three)

- Naturalistic observation & controlled observation
- Change blindness
- Reaction Time
- The Icon
- LTM - Capacity

Q3) Answer the following questions (Any Two)

- Describe behaviourism and Gestalt psychology.
- Define learning. Discuss types of learning.
- Explain any two characteristics of STM.

[20]

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा.

[5]

अ) माहिती-प्रक्रियन परंपरेचा उगम ..... मध्ये आहे.

- कार्यवाद
- रचनावाद

- वर्तनवाद
- समष्टीवाद

ब) ड्युईश आणि ड्युईश यांनी जो सिद्धांत मांडला त्यास ..... सिद्धांत म्हणतात.

- गाळणी
- क्षिणन

- उत्तर गाळणी
- स्मृती

- क) ..... साहित्यासाठी प्रतिमा स्मृती हा वेदनिक स्मृती साठा आहे.
- i) श्राव्य ii) दृष्य
iii) भावनिक iv) सामाजिक
- ड) प्रतिक्रिया काळाच्या ..... घटकांना 'एस' परिवर्तके म्हणतात.
- i) अंतर्गत ii) भावनिक
iii) बाह्य iv) सामाजिक
- इ) थॉमसन आणि टुलविग यांनी ..... विशिष्टता तत्वाचे प्रात्यक्षिक केले.
- i) संकेतन ii) भाषा
iii) साहचर्य iv) वेदनिक

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[15]

- अ) नैसर्गिक निरीक्षण आणि नियंत्रण निरीक्षण
ब) परिवर्तन अंधत्व
क) प्रतिक्रिया काल
ड) प्रतिमा स्मृती
इ) दीर्घकालीक स्मृती - क्षमता

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) वर्तनवाद आणि समष्टीवादी मानसशास्त्राचे वर्णन करा.
ब) अध्ययनाची व्याख्या द्या. अध्ययनाच्या प्रकारांची चर्चा करा.
क) अल्पकालीन स्मृतीची कोणतेही दोन वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

SB - 34

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018

PSYCHOLOGY

Applied Social Psychology (Special Paper - VIII)

Sub. Code: 65387

Day and Date : Wednesday, 14 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative given in the bracket. [5]

- a) Applied social psychology is a branch of _____ psychology.
(abnormal/cognitive/educational/social)
- b) Watching sexy movies on internet is an example of _____
pornography.
(oral/offline/online/movie)
- c) _____ means negative attitude.
(Concept/Image/Prejudice/Interest)
- d) Contact hypothesis is one of the way of _____ resolution.
(problem/conflict/pain/habit)
- e) 'Handsome persons have good interpersonal skills than defromed persons' is an example of physical attractiveness _____.
(stereotype/confidence/theory/principal)

P.T.O.

Q2) Write short notes (any three) :

- Scientific nature of social psychology.
- Effects of exposure to embedded sexual material.
- Hofstede's cultural taxonomy.
- Prejudice and Discrimination.
- The need to be close.

Q3) Write answers of any two questions.

[20]

- Describe social influence on behaviour.
- How does media violence affects us?
- Define attachment and discuss infant and adult attachment styles.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा.

[5]

- उपयोजित सामाजिक मानसशास्त्र ही ..... मानसशास्त्राची शाखा आहे.
(अपसामान्य/बोधनिक/शैक्षणिक/सामाजिक)
- इंटरनेटवर लैंगिक चित्रपट पाहणे हे ..... अश्लिल साहित्याचे उदाहरण आहे.
(मौखिक/ऑफलाईन/ऑनलाईन/चित्रपट)
- ..... म्हणजे नकारात्मक अभिवृत्ती होय.
(संकल्पना/प्रतिमा/पूर्वग्रह/अभिरूची)

- ड) संपर्क गृहितक हा ..... निराकरणांचा एक मार्ग आहे.
(समस्या/संघर्ष/दुःख/सवय)
- इ) 'कुरूप माणसापेक्ष देखण्या माणसाकडे आंतरवैयक्तिक कौशल्ये चांगली असतात' हे उदाहरण शारीरिक आकर्षकता ..... चे आहे.
(आकृतिबंध/विश्वास/सिद्धांत/तत्व)

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) सामाजिक मानसशास्त्राचे शास्त्रीय स्वरूप
- ब) ठासीव लैंगिक साहित्य पाहण्याचे परिणाम
- क) हॉस्पटेड यांचे सांस्कृतिक वर्गिकरण
- ड) पूर्वग्रह आणि भेदाभेद
- इ) जवळिकतेची गरज

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन)

[20]

- अ) वर्तनावरील सामाजिक प्रभावाचे वर्णन करा.
- ब) माध्यमातील हिंसाचाराचा आपणावर कसा प्रभाव पडतो?
- क) भावबंध म्हणजे काय? नवजात आणि प्रौढ भावबंध शैलींची चर्चा करा.

SB-52

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018
PSYCHOLOGY (Special Paper-IX)
Psychopathology
Sub. Code: 65388

Day and Date : Thursday, 15 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
  - 2) **Figures to the right indicate full marks.**

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternatives given in the brackets: [5]

- a) **Detering mental disorders before they can develop means _____.**
(Deviant/ Distress/ Prevention/ Dangers)
- b) **Person refuses to the existence of an external source of anxiety means _____.**
(Projection/ Dinal/ Repression/ Regression)
- c) **_____ one of the most common childhood anxiety disorder.**
(O.C.D./ Generalized/ Phobia/ Separation)
- d) **_____ means a process of learning person acquires responses by imitating others.**
(cognitive/ modeling/ operent/ classical)
- e) **_____ training a non chemical biological technique.**
(Psychological/ Biofeedback/ Relaxation/ Drugs)

Q2) Write short notes (any three): [15]

- a) **Clinical interview.**
- b) **Socio-cultural perspective.**
- c) **Educational programmes for mental retardation.**
- d) **The Biological model.**
- e) **Deviance.**

Q3) Answer the following questions (any two): [20]

- a) **Describe current trends in treatment.**
- b) **Explain Generalized anxiety disorder.**
- c) **Discuss the psychodynamic model.**

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

- प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [5]
- अ) मानसिक विकार होण्याच्या आधी निर्धारक विकसित करणे म्हणजे _____.
(वेगळेपणा/ दुःखद तणाव/ प्रतिबंधक/ धोका)
- ब) अस्तित्वात असलेल्या बाह्य चिंतेचा उगम व्यक्तीने नाकारणे म्हणजे _____.
(प्रक्षेपण/ नाकारणे/ दमन/ परागमन)
- क) _____ ही एक वास्त्यावस्थेत आठवून येणारी सामान्य चिंता आहे.
(ओ.सी.डी./ सामान्यीकृत/ दुःर्मिती/ विलग)
- ड) _____ म्हणजे एक प्रकारचे अध्ययन आहे, व्यक्ती दुसऱ्याचे अनुकरण करून प्रतिक्रिया संपादित करते.
(बोधनिक/ प्रतिरूप/ साधक/ अभिजात)
- इ) _____ हे अरासायनिक जैविक प्रशिक्षण तंत्र आहे.
(मानसिक/ बायोफिड बँक/ शिथिलीकरण/ औषधे)

प्र.2) टीपा द्या (फक्त तीन). [15]

- अ) चिकित्सा लयीन मुलाखत.
ब) समाज-सांस्कृतिक दृष्टीकोन.
क) मतिमंदनासाठीचे शैक्षणिक कार्यक्रम.
ड) जैविक प्रतिरूप.
इ) वेगळे.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (फक्त दोन) [20]

- अ) सद्यस्थिती मधील उपचारांचे प्रवाहाचे वर्णन करा.
ब) सामान्यीकृत चिंता विकाराचे स्पष्टीकरण करा.
क) मनोगतिशिलता प्रतिरूपाची चर्चा करा.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester -V) Examination, November - 2018

PSYCHOLOGY

Educational Psychology (Special Paper - X)

Sub. Code: 65389

[5]

Day and Date : Saturday, 17 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Choose the proper alternative from the bracket and complete the sentence. [5]

- a) Established relationship between factors is known as _____.
(Theory / Principle / Model / None of these)
- b) _____ goal is the intention to consistently improve abilities and learning.
(Mastery / Performance / Realistic / Short - Term)
- c) A general category of ideas which share certain properties is called as _____.
(Concept / Group / Team / Context)
- d) _____ is inclusion of nonmembers in a category.
(Discrimination / Generalization / Overgeneralization / None of these)
- e) Learning by imitation is a type of _____ learning.
(Observational / Instrumental / Classical / Trial-Error)

[15]

Q2) Write short notes (Any three)

[15]

- a) Eating Disorders
- b) Sources of self-efficacy
- c) Intrinsic V/S extrinsic motivation
- d) Phases of concept Attainment Model.
- e) Factors influencing observational learning.

[20]

Q3) Write answers of the following (Any two)

[20]

- a) Describe moral issues in classroom.
- b) Discuss the difference between expert and novice ways to solve problems.
- c) Describe common elements of constructivist perspectives.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडून विधान पूर्ण करा.

[5]

- अ) घटकांमध्ये प्रस्थापित केलेल्या संबंधाना ..... म्हणतात.
(उत्पत्ती / तत्त्व / प्रारूप / मानक)
- ब) क्षमता व अध्ययनात सातत्यपूर्ण सुधारणा करण्याचे उद्दिष्ट म्हणजे ..... ध्येय होय.
(प्रभुत्व (तज्ञता) / निष्पत्ती / वास्तववादी / अल्पकालीन)
- क) काही विशिष्ट गुणधर्मांच्या सारखेपणामुळे निर्माण होणाऱ्या कल्पनांच्या सामायिक वर्गास ..... म्हणतात.
(संकल्पना / समूह / संघ / संदर्भ)
- ड) न बसणाऱ्या सदस्यांचा वर्गामध्ये (category) समावेश करणे म्हणजे ..... होय.
(भेदबोधन / सामान्यीकरण / अतिसामान्यीकरण / यापैकी नाही)
- इ) अनुकरणाद्वारे अध्ययन हा ..... अध्ययनाचा प्रकार होय.
(निरीक्षणात्मक / साधनात्मक / अभिजात / प्रयत्न - प्रमाद)

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) क्षुधा विकृती
ब) स्व-सामर्थ्याची उगमस्थाने
क) आंतरिक विरुद्ध बाह्य प्रेरणा
ड) संकल्पना अध्ययन प्रारूपामधील टप्पे
इ) निरीक्षणात्मक अध्ययनावर प्रभाव टाकणारे घटक

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन)

[20]

- अ) शालेय वर्गामधील नैतिक समस्यांचे वर्णन करा.
ब) समस्या-परीहारातील नवशिक्या व तज्ञ मार्गाची चर्चा करा.
क) ज्ञानरचनावादी दृष्टिकोनामधील सामाजिक/मान्य घटकांचे वर्णन करा.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2018

ENGLISH (Compulsory) (Special Paper - IX)

English for Communication

Sub. Code : 65302

[5]

Day and Date : Friday, 26 - 10 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternatives: [4]

- i) _____ ideas needed to meet the distinctive profile of nations of the world 2030.
  - a) Universal
  - b) Out of Box
  - c) Distinctive
  - d) Scientific and innovative
- ii) When Vikram won college election, his father started dreaming that his son would be a _____ one day.
  - a) Great political leader
  - b) V.I.P.
  - c) Mayor
  - d) Member of Parliament
- iii) High above the city, _____, stood the statue of the Happy Prince.
  - a) on the golden platform
  - b) near the river
  - c) on a tall column
  - d) in the main garden
- iv) In 'The Sick Rose', the rose is a conventional symbol of _____.
  - a) disease
  - b) love
  - c) experience
  - d) sympathy

[15]

[20]

Q2) Write short notes on the following in about 120-150 words each (any three)[12]

- i) Global challenges
- ii) Vikram, the leader
- iii) The little Swallow
- iv) Significance of the line 'And miles to go before I sleep'

P.T.O.

Q3) Read the following advertisement carefully and answer the questions given below it; [8]

JOB OPPORTUNITY
<p>Shruti Pharmaceuticals, Pune (Maharashtra) is looking for energetic, well experienced and dedicated candidates for the post of Sales Representatives to be placed in Maharashtra, Gujarat, Madhya Pradesh, Uttar Pradesh and Bihar. The Company is well established and is a fast growing profit organization especially working in the field of agriculture, dairy farming and veterinary. Applications are invited from candidates willing to prove their potential as</p> <p style="text-align: center;">Sales Representatives</p>
Sales Representatives (Veterinary)
<ul style="list-style-type: none"> • Below 25 yrs • Graduate (any faculty), or • Diploma in Bio./ Agri. / Pharma / Vet(AH) / Dairy • Skilled in Public Relations, Communication Skills, Soft-Skills • Experienced candidates will be preferred • Having own motorbike and Helmet • Need to work independently and ready to be transferred in other states <p>Apply with Bio Data, Colour Photo, Photocopies of Edu. Certificates, Bike RC Book, Purchase Bill, Insurance, Driving License, Voter ID and Aadhar</p> <p style="text-align: center;">Applications should reach at</p> <p style="text-align: center;">Shruti Pharmaceuticals, Pune (Maharashtra) Plot No. C-201. Bhande Plot, ABC Square, Pune 04</p> <p style="text-align: center;">Last date to receive applications: 25th April.</p>

- a) Who is the advertiser and where is he located at?
- b) What are the required things for the given post?
- c) Which documents are necessary with your application?
- d) What are the special requirements other than educational qualifications?

Q4) Do as Directed:

- A) Choose the alternative that indicates correct meaning of the word in **bold print**. [2]
  - i) Being a **sensible** person, he takes his decisions very carefully.

a) powerful	b) adequate
c) reasonable	d) imperfect

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2019

PSYCHOLOGY (Special) (Paper - XII)

Psychological Testing

Sub. Code : 65686

Day and Date : Tuesday, 26 - 03 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative. [5]

- i) _____ refers to those phenomenological, physiological, and behavioral responses that accompany concern about possible failure on a test.
  - a) Fear
  - b) Test anxiety
  - c) Test bias
  - d) Examiner's influence
- ii) The _____ subtest is found on all three Wechsler's intelligence tests.
  - a) Similarities
  - b) Object assembly
  - c) Arithmetic
  - d) Digit span
- iii) Raven's test is actually a series of three different instruments.
  - a) Two
  - b) Four
  - c) Five
  - d) Three
- iv) The TAT was developed by _____.
  - a) Rorschach
  - b) Goodenough
  - c) Rotter
  - d) Henry Murray
- v) The _____ is a widely used forced choice test of Personality.
  - a) NEO PI-R
  - b) 16PF
  - c) TAT
  - d) CAT

Q2) Write short notes (any three) :

[15]

- a) Background and motivation of the examinee
- b) Kaufman test of educational achievement - II
- c) Culture Fair Intelligence Test (CFIT)
- d) General features of the Wechsler tests
- e) The SB-5 model of intelligence

P.T.O.

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

- अ) परीक्षकाची पार्श्वभूमी आणि प्रेरणा
- ब) कॉफमन यांची शैक्षणिक संपादन चाचणी - II
- क) संस्कृती निरपेक्ष बुद्धिमत्ता चाचणी (CFIT)
- ड) वेश्लर चाचणीची सामान्य वैशिष्ट्ये
- इ) एस. बी. -5 बुद्धिमत्ता चाचणीचे मॉडेल

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) मानसशास्त्रीय चाचणीची व्याख्या द्या. मानसशास्त्रीय चाचण्यांच्या उपयोगांचे वर्णन करा.
- ब) भेदात्मक अभिक्षमता चाचणी (DAT) आणि सामान्य अभिक्षमता चाचणी संच (GATB) स्पष्ट करा.
- क) चित्र अवबोधन चाचणीचे (TAT) सविस्तर वर्णन करा.

▽▽▽▽

SA - 52

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2019
PSYCHOLOGY (Special) (Paper - XIV)

Personal Psychology

Sub. Code : 65688

Day and Date : Thursday, 28 - 03 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives given in the bracket. [5]

- a) To _____ is one of the reason for paying attention to the future.
(acquire money / acquire knowledge / promote desired change / increase aggressive behaviour)
- b) Listening is _____ activity.
(voluntary / involuntary / somatic / natural)
- c) _____ is the belief that one race is inherently superior to another.
(Socialism / Behaviourism / Idealism / Racism)
- d) _____ is often considered our most valuable resource in goal achievement.
(Time / Money / Health / Wealth)
- e) _____ refers to expressing one's feelings and thoughts honestly and directly.
(Aggressiveness / Forgiveness / Sadness / Assertiveness)

Q2) Write short notes (Any three) :

[15]

- a) Threats, challenges and promises in our changing world.
- b) Group participation.
- c) Why value diversity?
- d) Johari window.
- e) Procrastination.

P.T.O

Q3) Answer the following questions (Any two) :

- Explain work place - today and tomorrow.
- Describe diversity in work place.
- Who becomes a leader?

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [5]

- ..... हे भविष्याकडे लक्ष देण्याचे एक कारण आहे.
(पैसा मिळविणे / ज्ञान मिळविणे / इष्ट बदलाला बढती देणे / आक्रमक वर्तन वाढविणे)
- श्रावण ही ..... क्रिया आहे.
(ऐच्छिक / अनैच्छिक / कायिक / नैसर्गिक)
- वंश हा जन्मतः इतरापेक्षा श्रेष्ठ आहे अशी श्रद्धा म्हणजे ..... होय.
(समाजवाद / वर्तनवाद / आदर्शवाद / वंशवाद)
- ..... हे ध्येयप्राप्तीतील आपले सर्वात मूल्यवान साधन आहे असे पुष्कळदा समजले जाते.
(वेळ / पैसा / आरोग्य / संपत्ती)
- ..... म्हणजे आपल्या भावना आणि विचार प्रामाणिकपणे आणि थेटपणे व्यक्त करणे होय.
(आक्रमकता / क्षमाशीलता / खिन्नता / आग्रहीपणा)

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

- अ) आपल्या बदलत्या विश्वातील धोके, आव्हाने आणि आश्वासने
- ब) समूह सहभाग
- क) मूल्य विविधता का?
- ड) जोहॅरी विंडो
- इ) दिरंगाई

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) :

[20]

- अ) कार्यस्थळ - आज आणि उद्या स्पष्ट करा.
- ब) कार्यस्थळातील विविधतेचे वर्णन करा.
- क) नेता कोण बनतो?

ॐॐॐ

- iv) पती, पत्नी आणि त्यांच्या मुलांचा समूह असणारे एकक / युनिट म्हणजे ..... कुटुंब होय.
अ) बहुसांस्कृतिक
ब) विभक्त
क) अपत्यहीन
ड) बहुपिढ्यांचे
- v) वैकासिक सिद्धांतानुसार करिअर विकासाची ..... ही पहिली अवस्था आहे.
अ) वाढ
ब) स्थापना
क) न्हास
ड) शोध

[20]

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) मानसोपचार
ब) प्रभावी समुपदेशकाची गुणवैशिष्ट्ये
क) किशोरांबरोबरचे करिअर समुपदेशन
ड) विवाह, युगुल आणि कौटुंबिक समुपदेशन
इ) कौटुंबिक जीवन आणि जीवन चक्र

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) 21 व्या शतकातील समुपदेशनामधील सद्याच्या प्रवाहांचे वर्णन करा.
ब) समुपदेशकाचे व्यक्तिमत्व आणि पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
क) करिअर समुपदेशन आणि लोकसंख्येची विविधताचे वर्णन करा.

[5]

ॐॐॐ

Seat No.	
----------	--

SA - 70
Total No. of Pages : 3

B. A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2019
PSYCHOLOGY (Special) (Paper - XV) (New)
Psychology of Organizational Behaviour
Sub. Code : 65689

Day and Date : Saturday, 30 - 03 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative given in the bracket. [5]

- a) Responding to globalization is a new _____ of organizational behaviour.
(function / skills / challenge / role)
- b) _____ is not a factor of Big five personality model.
(Conscience / Emotional stability / Exaggeration / Agreeableness)
- c) The Myer-Briggs type Indicator have _____ questions.
(100 / 120 / 150 / 170)
- d) Couples in garden is an example of _____ group.
(formal / informal / traditional / modern)
- e) Lewin's three - step model is related to _____.
(Cohesiveness / Diversity / Organizational change / Personality pattern)

Q2) Write short notes (any three) :

[15]

- a) Challenges and opportunities for OB : (1) Helping employees balance work - life conflicts (2) Creating a positive work environment.
- b) Terminal vs instrumental values.
- c) Generational values.
- d) Group decision making techniques.
- e) Lewin's three step model.

P.T.O.

Q3) Answer the following questions (any two) :

- Discuss the functions, roles and skills of managers.
- Describe group properties.
- Explain how managers create a culture for organizational change.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा.

[5]

- जागतिकीकरणास प्रतिसाद देणे हे संघटनात्मक वर्तनापुढील एक नविन ..... आहे.
(कार्य / कौशल्य / आव्हान / भूमिका)
- ..... हा घटक व्यक्तीमत्वाच्या पंचघटक प्रतिरूपाशी संबंधित नाही.
(विवेक / भावनिक स्थैर्य / अतिशयोक्ती / सहमतीदर्शकता)
- मायर-ब्रिगज प्रकार निदर्शकमध्ये ..... प्रश्न आहेत.
(100 / 120 / 150 / 170)
- बागेतील जोडपी हे ..... समूहाचे उदाहरण आहे.
(औपचारिक / अनौपचारिक / पारंपारिक / आधुनिक)
- लेविन यांचे तीन टप्पे प्रतिरूप हे ..... शी संबंधित आहे.
(संलग्नता / विविधता / संघटनात्मक बदल / व्यक्तीमत्व आकृतीबंध)

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) संघटनात्मक वर्तनापुढील आव्हाने आणि संधी : (1) कार्य-जीवन संघर्षामध्ये समतोल साधण्यास कर्मचाऱ्यास मदत करणे (2) सकारात्मक कार्य वातावरणाची निर्माती करणे.
- ब) अंतिम प्रबलनात्मक मूल्ये विरुद्ध साधक मूल्ये
- क) पीढीजात मूल्ये
- ड) समूह निर्णयन तंत्रे
- इ) लेवीन यांचे तीन-टप्पे प्रतिकार

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन)

[20]

- अ) व्यवस्थापकाची कार्ये / भूमिका आणि कौशल्य यांची चर्चा करा.
- ब) समूह वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.
- क) व्यवस्थापक हा संघटनात्मक बदलानुकूल संस्कृतीची निर्माती कशी करतो ते स्पष्ट करा.

SA - 21

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2019

ENGLISH (Special Paper -XIII)

Understanding Poetry (New)

Sub. Code : 65632

Day and Date : Wednesday, 27 - 03 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternatives. [5]

- i) The dance of the daffodils is compared to the dance of _____.
  - a) the crop in the farm
  - b) the waves of the sea
  - c) pink roses
  - d) twinkling stars of the sky
- ii) The lady in "She Walks in Beauty" is compared to a night because _____.
  - a) she likes darkness
  - b) she puts on black dress
  - c) she is in mourning
  - d) she is black in colour
- iii) W.B. Yeats wants his daughter to be beautiful but not a ravishing beauty because _____.
  - a) ravishing beauty turns one arrogant and proud
  - b) ravishing beauty is normally jealous
  - c) ravishing beauty easily falls a prey to guiles
  - d) ravishing beauty is heartless
- iv) The poem "Church Going" looks at the usefulness of church and religion _____.
  - a) with faith
  - b) with respect
  - c) with doubt
  - d) with admiration

P.T.O.

- v) The phrase 'Zodiac doodling' is symbolic of _____.
- the faith in the power of stars
  - the belief of Indian women in fate
  - the impact of horoscope on life
  - the bad luck of Indian women in general

Q2) a) Answer the following question in about 250-300 words: [12]

- i) What picture of the pleasure dome of 'Kubla Khan' does emerge from the poem?

OR

- ii) Write a critical appreciation of W.B. Yeats' Poem 'A Prayer for My Daughter'.

b) Answer the following question in about 200-250 words: [8]

- i) What are the specific salient features of Romantic poetry?

OR

- ii) Write a critical note on contribution made by the first world War poets to Modern English Poetry.

Q3) Write short notes in about 100-150 words each. (any three) [15]

- The imagery in 'Daffodils'.
- The qualities of mosquito recorded in the poem "The Mosquito".
- Use of Irony in "Church Going".
- The Experimental Poetry.

○○○

BA III

Sem VI

Psychology

SB - 104

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, October - 2018
PSYCHOLOGY (Special) (Paper - XII)

Psychological Testing

Sub. Code : 65686

Day and Date : Tuesday, 30 - 10 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions:**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative given in the bracket. [5]

- a) Psychological test is a _____ procedure for sampling behaviour and describing it with categories.
(non standardized / standardized / semi standardized / multi standardized)
- b) The first Wechsler-Bellevue Intelligence scale was published in _____.
(1905 / 1939 / 1942 / 1951)
- c) Culture fair intelligence Test consists of _____ versions.
(Three / Two / Five / Six)
- d) Administration of Rorschach consists of _____ phases.
(Three / Four / Five / Two)
- e) The Differential Aptitude Test (DAT) consists of _____ independent tests.
(five / six / seven / eight)

Q2) Write short notes (Any three)

[15]

- a) Types of Psychological tests.
- b) General features of the Wechsler test.
- c) Culture fair Intelligence Test (CFIT).
- d) NEO-PI-R.
- e) Influence of the examiner.

P.T.O.

Q3) Answer the following questions (any two)

[20]

- Define Psychological test. Explain the uses of Psychological tests.
- Describe the Wechsler's sub-tests of intelligence in detail.
- Describe in detail the Rorschach's Ink Blot techniques.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [5]

- वर्तन नमूना व त्याचे वर्गीकृत वर्णन करण्यासाठी मानसशास्त्रीय चाचणी एक ..... पध्दत आहे.
(अप्रमाणित / प्रमाणित / अंशतः प्रमाणित / बहू प्रमाणित)
- पहिली वेश्लर-बेलेव्ह्यू बुद्धिमत्ता चाचणी ..... मध्ये प्रकाशित झाली.
(1905 / 1939 / 1942 / 1951)
- ..... आवृत्यांचा संस्कृती निरपेक्ष बुद्धिमत्ता चाचणीमध्ये समावेश आहे.
(तीन / दोन / पाच / सहा)
- रोर्शा चाचणीच्या प्रशासनामध्ये ..... टप्प्यांचा समावेश आहे.
(तीन / चार / पाच / दोन)
- भेदात्मक अभिक्षमता चाचणी (डी ए टी) मध्ये ..... स्वतंत्र चाचण्यांचा समावेश आहे.
(पाच / सहा / सात / आठ)

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- मानसशास्त्रीय चाचण्यांचे प्रकार
- वेश्लर चाचणीची सामान्य वैशिष्ट्ये
- संस्कृती निरपेक्ष बुद्धिमत्ता चाचणी (सी एफ आय टी)
- निओ (NEO) व्यक्तिमत्व शोधिका-सुधारित
- परीक्षकाचा प्रभाव

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- मानसशास्त्रीय चाचणीची व्याख्या द्या. मानसशास्त्रीय चाचणीचे उपयोग स्पष्ट करा.
- वेश्लरच्या बुद्धिमत्ता उपचाचण्यांचे सविस्तर वर्णन करा.
- रोर्शाचे शाईचे डागाचे तंत्र सविस्तर विशद करा.

▽▽▽▽

SB - 123

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, October - 2018

PSYCHOLOGY (Special) (Paper - XIII)

Personal Psychology

Sub. Code : 65687

Day and Date : Wednesday, 31 - 10 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives given in the bracket. [5]

- a) _____ focus on helping people make important choices that affect their lives.
(Counselling / Psychotherapy / Guidance / Support)
- b) According to _____ specific personality types are attracted to and work best in certain vocational environments.
(Holland / Kuder / Frank / Bandura)
- c) Career counselling is more difficult than _____.
(Guidance / Support / Motivation / Empathy)
- d) _____ Stated nine stages of the family life cycle.
(Kuder / Gladding / Becvar / Bowen)
- e) Olson stated _____ model of marital and family systems.
(Square / angular / triangular / circumplex)

Q2) Write short notes (any three) :

[15]

- a) Guidance and psycho therapy
- b) Personal qualities of an effective counsellor
- c) The importance of career counselling
- d) The changing forms of family life
- e) Certification and licensure.

Q3) Answer the following questions (any two)

[20]

- a) Describe current trends in the 21st century in counselling.
- b) Explain career development theories and counselling
- c) Write overview of marriage, couple and family counselling.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत .
 2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [5]

- अ) लोकांच्या जीवनावर प्रभाव टाकणाऱ्या महत्त्वाच्या निवडी करण्यासाठी मदत करण्यावर ..... लक्ष केंद्रित करते.
 (समुपदेशन / मानसोपचार / मार्गदर्शन / आधार)
- ब) विशिष्ट व्यावसायिक वातावरणामध्ये उत्तम कार्य करण्याकडे काही व्यक्तिमत्त्व प्रकार आकर्षित होतात असे ..... यांचे मत आहे.
 (हॉलंड / क्युडर / फ्रँक / बांडूरा)
- क) ..... पेक्षा करिअर समुपदेशन जास्त कठिण आहे.
 (मार्गदर्शन / आधार / प्रेरणा / परानुभूती)
- ड) कौटूंबिक जीवन चक्राच्या नऊ अवस्था ..... यांनी सांगितल्या आहेत.
 (क्युडर / ग्लॅडींग / बेकवर / बोवेन)
- इ) वैवाहिक आणि कौटूंबिक व्यवस्था ..... प्रारूप (प्रतिरूप) ओल्सन यांनी मांडले आहे.
 (चौकोनी / कोनिय / त्रिकोनी / परिधीपथ)

प्र.2) टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) मार्गदर्शन आणि मानसोपचार
 ब) प्रभावी समुपदेशकाची व्यक्तिगत गुणवैशिष्ट्ये
 क) करिअर समुपदेशनाचे महत्त्व
 ड) कौटूंबिक जीवनाची बदलती रूपे (रचना)
 इ) प्रमाणन आणि परवानाधारक

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही दोन) [20]

- अ) 21 व्या शतकातील समुपदेशनामधील सद्याच्या प्रवाहांचे वर्णन करा.
 ब) करिअर विकासाचे सिध्दांत आणि समुपदेशन स्पष्ट करा.
 क) वैवाहिक, युगुल आणि कौटूंबिक समुपदेशनाचा आढावा लिहा.

Seat No.	
----------	--

SB - 257
Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, November - 2018
PSYCHOLOGY (Special) (Paper - XIV)
Personal Psychology
Sub. Code : 65688

Day and Date : Thursday, 01 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternatives given in the bracket. **[5]**

- i) Cultural diversity is also called _____.
(cultural integrity / multiculturalism / cross-culturalism / socialism)
- ii) _____ was proposed by Joseph Luft and Harrington Ingham.
(Johari window / Big five factor model / Transactional analysis / Conflict model)
- iii) _____ refers to differences among people.
(gender differences / diversity / racism / discrimination)
- iv) Goal setting begins with _____.
(self-confidence / self-control / self-concept / self-understanding)
- v) _____ is a flexibility in one's workday schedule.
(flextime / work time / lunch time / life time)

Q2) Write short notes (Any three) :

[15]

- a) Listening
- b) Why look to the future?
- c) What education is doing to valuing diversity?
- d) Procrastination.
- e) The quality of life and maintaining balance.

P.T.O

Q3) Answer the following questions (Any two) :

- What is communication? Describe communicating to get that job.
- Explain the dimensions of diversity.
- Discuss the factors that contribute to goal achievement.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गूण दर्शवितात.
  - मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा.

[5]

- सांस्कृतिक विविधतेला ..... असेही म्हणतात.
(सांस्कृतिक एकात्मता / बहुसंस्कृतीकरण / छेद. संस्कृतीकरण / सामाजिकीकरण)
- जोसेफ लुफ्ट आणि हॅरिंग्टन इंधम यांनी ..... मांडले.
(जोहॅरी विंडो / श्रेष्ठ पाच घटक प्रारूप / आंतरक्रिया विश्लेषण / संघर्ष प्रारूप)
- ..... चा संबंध लोकांमधील भिन्नतेशी आहे.
(लिंगभेद / विविधता / वंशविण्देय / भेदभाव)
- ध्येय निश्चिती ..... पासून सुरू होते.
(आत्मविश्वास / आत्मनियंत्रण / स्व-संकल्पना / स्व-जाणीव)
- एखाद्याच्या दिवसाच्या कामाच्या वेळापत्रकातील लवचिकता म्हणजे ..... होय.
(लवचिकवेळ / कार्यवेळ / भोजनवेळ / जीवनवेळ)

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) :

[15]

- अ) श्रवण.
- ब) भविष्याकडे का पाहायचे?
- क) विविधतेचे मूल्य ठरविण्यासाठी शिक्षण काय करत आहे?
- ड) दिरंगाई.
- इ) जीवन गुणवत्ता आणि संतुलन राखणे.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन) :

[20]

- अ) संप्रेषण म्हणजे काय? नोकरी (व्यवसाय) मिळविण्यासाठीच्या संप्रेषणाचे वर्णन करा.
- ब) विविधतेच्या मिति स्पष्ट करा.
- क) ध्येय प्राप्तीमध्ये योगदान देणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.

ॐ ॐ ॐ

Seat No.	
----------	--

SB - 156

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, November - 2018
PSYCHOLOGY (Paper - XV) (New)
Psychology of Organizational Behaviour
Sub. Code : 65689

Day and Date : Saturday, 03 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative given in the bracket.

- a) _____ is one of the recent challenge for organizational behaviour. [5]
(Creating political awareness / Responding to globalization / Helping government / Solving personal problems)
- b) Manager should have _____ personality trait.
(adulation / skepticism / leadership / shyness)
- c) Industrial organization is an example of _____ groups.
(formal / informal / social / complex)
- d) _____ helps employee to act in an organization accordingly the rules.
(Norms / Roles / Cohesiveness / Diversity)
- e) _____ means a new idea applied to improving a product, process or services.
(Innovation / Transformation / Change / Freezing)

Q2) Write short notes (any three)

- a) Group property : Diversity.
- b) Group decision - making techniques.
- c) Overcoming resistance to change.
- d) Management roles.
- e) What is personality : Personality determinants.

[15]

P.T.O

Q3) Answer the following questions (any two)

- Explain the term values.
- Discuss the challenges and opportunities for organizational behaviour.
- As a manager how you will create a culture for change?

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गूण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहाणे इष्ट ठरेल.

प्र.1) कंसात दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून खालील वाक्ये पूर्ण करा. [5]

- ..... हे संघटनात्मक वर्तनापुढील सद्यकालीन आव्हान आहे.
(राजकीय जागृती निर्माण करणे / जागतिकीकरणास तोंड देणे / शासनास मदत करणे / वैयक्तिक समस्या सोडवणे)
- व्यवस्थापकामध्ये ..... हा व्यक्तित्व गुण असणे गरजेचे असते.
(खुशामत / संशयीवृत्ती / नेतृत्व / लाजाळूपणा)
- औद्योगिक संघटन हे ..... समूहाचे उदाहरण आहे.
(औपचारीक / अनौपचारीक / सामाजिक / संकिर्ण)
- ..... हे कर्मचाऱ्यांस, संघटनेत नियमास अनुसरून वागण्यासाठी मदत करतात.
(मानदंड / भूमिका / संसक्ती / विविधता)
- उत्पादन, प्रक्रिया किंवा सेवा इ. मध्ये सुधारणा घडवून आणण्यासाठी नविन कल्पनांचे उपयोजन करणे म्हणजे ..... होय.
(नाविण्यता / रूपांतरण / बदल / विचलन)

SB - 156

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) समूहाचे वैशिष्ट्य : विविधता
- ब) समूह निर्णयन तंत्रे
- क) बदलास प्रतिरोध करणाऱ्या घटकांवर मात करणे
- ड) व्यवस्थापन भूमिका
- इ) व्यक्तीमत्व म्हणजे काय : व्यक्तीमत्वाची निर्धारके

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) मूल्य हि संकल्पना स्पष्ट करा.
- ब) संघटनात्मक वर्तनापुढील आव्हाने आणि संधी यांची चर्चा करा.
- क) एक व्यवस्थापक या नात्याने बदलानुकूल संस्कृतीची निर्माती तूमही कशी कराल?

ॐ ॐ ॐ

Seat No.	
----------	--

SB - 144

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, November - 2018
ENGLISH (Compulsory) (Paper - XIV)

English for Communication

Sub. Code : 65602

Day and Date : Friday, 02 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the corret alternative : **[4]**

- i) The unit Building an Indian Innovation Ecosystem' begins with the words, 'The next 10 years would be dedicated as a _____'.
  - a) decade of innovation
  - b) decade of social media
  - c) decade of education
  - d) decade of world war
- ii) 'No Man is an Island' is originally a poem by the great English poet named _____.
  - a) William Shakespeare
  - b) Alexander Pope
  - c) S T Coleridge
  - d) John Donne
- iii) Gandhiji recollected his precious moments that he shared with his missionary friend in _____.
  - a) Trivandrum
  - b) Madras
  - c) Vellore
  - d) Tiruchirapalli
- iv) 'The Mettle of Soldiers' ends with the lines :

Hats off to you for the duties you shoulder
I own my _____ to you, my brave soldiers

  - a) country
  - b) freedom
  - c) safety
  - d) property

P.T.O

Q2) Write Short Notes on the following in about 120 to 150 words each

[12]

(any three)

- a) Obstacles for Innovation in India
- b) Dictatorship and Democracy
- c) The importance of Khadi
- d) Child memories in 'The Banyan Tree'

Q3) Write a letter of application for the post of 'Office Assistant or Receptionist. Write to Balwant Offset and Printers, Yadogopal Peth, giving all necessary details.

[8]

OR

Write a complaint letter to your Principal complaining the shortage of adequate space in the library reading room, both for boys and girls. Imagine other necessary details.

Q4) Write a report on the Quiz Competition organized in your college.

[8]

OR

Write a news story based on the following details and supply a suitable title. Severe accident – a truck and an auto rickshaw – one died, three serious – near Gokhale College early morning – reckless driving – angry public – smashed the truck. the driver – police arrived – arrested the driver – injured taken to hospital one declared dead – injured are under observation – traffic problem for two hours – Head Constable investigating the matter

Q5) Build up a short piece of Group Discussion on the following topic making use of variety of expressions and interactions.

[8]

- a) Need to keep our country clean and green

OR

- b) Smart Cities or Smart Schools

